

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/55/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817209928
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817209928.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, sudkyne JUDr. Gabriely Janákovkej a sudkyne Mgr. Zuzany Holúbkovej v právnej veci žalobcu: A., proti žalovanému O. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., A. XXX/X, zastúpený JUDr. Z. I., advokátom so sídlom v Z., Ul. M. K. č. 6, o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 09. októbra 2017, č.k. 12C/20/2017-65, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom určil, že darovacia zmluva uzatvorená medzi žalovaným ako darcom a žalobcom ako obdarovaným dňa 31.1.2017 (ďalej darovacia zmluva) je platná, žalobu v časti o určenie neplatnosti odstúpenia od darovacej zmluvy zamietol a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal uvedených určení po tom, ako Okresný úrad odbor katastrálny (ďalej tiež katastrálny úrad), prerušil konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva podľa darovacej zmluvy z dôvodu doručenia odstúpenia od zmluvy zo strany darcu, v ktorom rozhodnutí o prerušení konania vyzval žalobcu na akceptovanie odstúpenia alebo podanie žaloby o určenie jeho neplatnosti. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 48 ods. 1 a 2 OZ, § 49a OZ a § 628 ods. 1 OZ a prijal záver, že k odstúpeniu od darovacej zmluvy vôbec nedošlo.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že katastrálnemu úradu bol doručený list podpísaný žalovaným, zo dňa 14.3.2017, v ktorom sa uvádza, že dňa 31.1.2017 podpísal DZ o prevode vlastníckeho práva na nehnuteľnosť zapísanú v LV č. XXXX a to byt spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu vo veľkosti podielu XX/XXXX. V tomto liste žalovaný takisto uvádza, že až 10.3.2017 sa dozvedel, čo podpísal a že sa v podstate stal bezdomovcom. Vôbec nebol svojím synom A. S. (žalobcom) informovaný o tom, k akému právnomu úkonu ide. V bode VI. je uvedené, že návrh na vklad tejto zmluvy je oprávnený podať obdarovaný a už aj z toho vyplýva, že bol uvedený do omylu. Uviedol tiež, že z tohto dôvodu žiada, aby konanie v predmetnej veci, keďže nesúhlasí s prevodom jeho podielu predmetného bytu na syna A., bolo zastavené.

3. Súd prvej inštancie vychádzal z právnej teórie, podľa ktorej je odstúpenie od zmluvy jednostranný adresovaný právny úkon, ktorého účinky nastávajú jeho doručením do dispozičnej sféry druhej zmluvnej strane. V konaní bolo tvrdeniami strán, i z obsahu darovacej zmluvy zistené, že strany sporu sa na možnosti odstúpenia od darovacej zmluvy nedohodli a takáto možnosť im nevyplýva ani zo zákona. V konaní súčasne žalobca tvrdil a toto jeho tvrdenie žalovaný nijako nerozporoval, že žalobcovi zo strany

žalovaného nebol taký právny úkon ani len adresovaný. Žalobca sa tak podľa súdu ani nemohol domáhať žaloby o určenie, že odstúpenie od darovacej zmluvy je neplatné, keďže k odstúpeniu od darovacej zmluvy vôbec nedošlo.

4. Čo sa týka platnosti samotnej darovacej zmluvy, k tomu súd prvej inštancie uviedol, že bola podpísaná v štyroch vyhotoveniach spolu aj s ďalšími písomnosťami na notárskom úrade, resp. podpisy oboch zmluvných strán boli notárom overené. Z toho jednoznačne vyplýva, že obe strany sporu DZ podpísali slobodne a museli, resp. aspoň mohli dobre vedieť, aký právny úkon podpisujú, resp. k čomu sa v ňom zaväzujú. Napokon sám žalovaný nielenže nepreukázal, ale ani v konaní netvrdil, že nemal možnosť sa s obsahom DZ pred jej podpisom oboznámiť. Bez ohľadu na to však považoval súd prvej inštancie za podstatné, že žalovaný mal možnosť pred uzavretím darovacej zmluvy sa s jej obsahom oboznámiť. Pokiaľ túto možnosť žalovaný zanedbal, v žiadnom prípade to nemôže byť na ujmu žalobcu. Tvrdenia žalovaného o neoboznámení sa s obsahom zmluvy považoval súd prvej inštancie popri tom aj za nepravdivé, pretože na pojednávaní súdu zámerne nehovoril pravdu, keď v rozpore s tým, čo uviedol v liste adresovanom katastrálnemu úradu, že podpísal darovaciu zmluvu, najprv tvrdil, že ju nepodpísal, a že podpis na darovacej zmluve je falošný a až následne, potom, ako bol usvedčený z toho, že nehovorí pravdu, zmenil svoju obranu a začal tvrdiť, že darovaciu zmluvu podpísal, ale vlastne nevedel, čo podpisuje. Pokiaľ žalovaný v priebehu konania tvrdil, že bol pri podpise DZ uvedený žalobcom do omylu, nenavrhol v konaní na podporu týchto svojich tvrdení žiadne dôkazy a to i napriek tomu, že bol v konaní zastúpený advokátom.

5. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP, a keďže obe strany sporu mali úspech, resp. neúspech v spore v jednej polovici, súd náhradu trov konania stranám nepriznal.

6. Proti rozsudku súdu prvej v jeho vyhovujúcej časti, t.j. o určení platnosti darovacej zmluvy podal odvolanie žalovaný, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Namietal, že žaloba o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy je neopodstatnená, čo ako predbežné právne posúdenie uviedol aj sudca na pojednávaní. V odvolaní žalovaný uviedol, že na pojednávaní dňa XX. X. XXXX sa vyjadril, že nikdy nesúhlasil s darovacou zmluvou pre žalobcu a bol jeho konaním uvedený do omylu. Darovacia zmluva bola overená avšak nebola prečítaná a podľa žalovaného jeho vôľa nebola nikdy taká, aby svoju nehnuteľnosť bez akýchkoľvek záruk bývania a dožitia v predmetnom byte prepísal. Podľa žalovaného bolo zavádzajúce tvrdenie žalobcov, že v darovacej zmluve nebolo možné uzavrieť vecné bremeno práva dožitia, pretože pokiaľ by mal žalobca čistý úmysel, určite by sa na práve bývania v prospech žalovaného vedel dohodnúť s vnukom žalovaného, ktorý je spoluvlastníkom predmetného bytu v jednej tretine. Poukázal na správanie sa žalobcu pred súdom, ktoré samotné preukazuje, že nemohol dobrovoľne a v dobrom úmysle predmetnú nehnuteľnosť žalobcovi darovať, pretože ich rodinné vzťahy neboli dobré. Ani pred uzavretím darovacej zmluvy žalobca so žalovaným nikdy normálne nekomunikoval ako sa medzi synom a otcom patrí. Formou SMS s ním komunikovala iba nevesta, o čom predložil dôkazy, v ktorých je jasne uvedené, že sám žalobca chcel odstúpiť od darovacej zmluvy a odovzdať žalovanému všetky peniaze. Vzhľadom na to že žalovaný žalobcovi absolútne nedôveroval, žiadne následné zmluvy mu nepodpísal. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval žalovaný za alibistické a netýkajúce sa podstaty sporu ako bola žalovaná. Spolu s odvolaním doložil fotodokumentáciu a kópie SMS správ obsahujúce komunikáciu medzi žalobcom a žalovaným. V tej súvislosti poukázal na požiadavku žalobcu, aby si mohol ich vzájomné hovory hrávať, čo podľa neho svedčí o negatívnom charaktere žalobcu. Záverom odvolania uviedol, že si nebol nikdy vedomý, že by svojmu synovi, teda žalobcovi daroval svoj podiel z predmetnej nehnuteľnosti a namietal, že súd ani ďalšie dokazovanie v tejto veci nevykonal. Podané odvolanie žalovaný následne doplnil o prepis telefonickej komunikácie, z ktorej mal vyplývať negatívny vzťah medzi žalovaným a žalobcom spolu s jeho manželkou. V doplnení odvolania uviedol, že nevie dôvod, pre ktorý by sa mali nahrávať jeho rozhovory so žalobcom. Zopakoval že už z tohto jeho konania vyplýva výlučný záujem žalobcu o predmetnú nehnuteľnosť a nie o žalovaného. Považoval za vylúčené, aby si syn vynucoval komunikáciu s ocom pod podmienkou nahrávania rozhovorov.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnuté rozhodnutie potvrdiť.

8. V ďalších podaniach urobených v odvolacom konaní strany sporu svoje principiálne stanoviská k veci nezmenili.

9. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 380 ods. 1 CSP v spojení s § 470 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 CSP.

10. Odvolacia námietka o neopodstatnenosti žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy je zo strany žalovaného nedôvodná, pretože v tejto časti bolo žalovanému vyhovené, keďže žaloba bola v časti o určenie neplatnosti odstúpenia zamietnutá. Pokiaľ žalobca spochybňuje svoju vôľu k uzavretiu darovacej zmluvy, je v tomto smere podstatné, že zmluva obsahuje jeho podpis, ktorého pravosť je osvedčená, čo žalovaný napokon ani nespochybňuje. Ohľadom listinného dôkazu obsahujúceho právny úkon s podpisom zmluvnej strany je potrebné vychádzať zo všeobecného pravidla, že písomnostiam obsahujúcim podpis osoby, ktorej sa daná písomnosť týka, v tomto prípade darovacia zmluva, je potrebné v rámci hodnotenia dôkazov pripisovať vysokú mieru preukaznosti. Na preukaznosti písomných právnych úkonov je založená spoľahlivosť tejto formy v právnych vzťahoch a prevažná väčšina významnejších právnych úkonov je z toho dôvodu práve v písomnej forme robená. Pri významnejších právnych úkonoch je zákonom predpísaná písomná forma spravidla stanovená. Písomná forma zabezpečuje vysokú mieru dôvery v obsah a významne prispieva k stabilite právnych vzťahov. Vychádza sa totiž z predpokladu, že podpísanie listiny, ktorej obsah nezodpovedá skutočnosti, by bolo zo strany osoby plne spôsobilé na právne úkony konaním v rozpore s elementárnou obozretnosťou v životných situáciách, konaním vysoko ohrozujúcim vlastné právne postavenie, teda všeobecne konaním vysoko neracionálnym. Takúto dôkaznú silu nemožno uprieť ani v tomto prípade listine obsahujúcej darovaciu zmluvu uzavretú medzi stranami sporu. Uvedená dôkazná sila podpísanej listiny síce neznamená nemožnosť preukázania opaku skutočnosti vyplývajúcej z podpísanej listiny, strana preukazujúca opak však musí poskytnúť dôkaz porovnateľnej preukaznosti, ako je listina obsahujúca podpis. Práve takýto dôkaz, ktorý by bol spôsobilý spochybniť podpísanú darovaciu zmluvu však zo strany žalovaného poskytnutý nebol. Pokiaľ sa žalovaný na pojednávaní dňa XX. X. XXXX vyjadril, že nikdy nesúhlasil s darovacou zmluvou pre žalobcu a bol jeho konaním uvedený do omylu, bolo by možné o neplatnosti darovacej zmluvy uvažovať len v prípade, pokiaľ by boli splnené podmienky ustanovenia § 49a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je právny úkon neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Preukázanie uvedenia žalovaného do omylu zo strany žalobcu bolo dôkazným bremenom žalovaného, pretože neplatnosť z uvedeného dôvodu tvrdil a záver súdu prvej inštancie, že žalovaný takéto okolnosti nepreukázal bol správny. Samotná výpoveď žalovaného nebola spôsobilá spochybniť jeho vôľu vyjadrenú podpisom darovacej zmluvy. Ďalšie dôkazy, ktorými žalovaný mienil preukázať nedostatok jeho vôle uzavrieť darovaciu zmluvu boli predložené až v odvolacom konaní, a pretože neboli splnené podmienky § 366 CSP umožňujúce ich prípustnosť v odvolacom konaní, odvolací súd sa nimi nezaoberal. Ohľadom ďalšieho dokazovania pred súdom prvej inštancie, na ktoré žiadal žalovaný odročiť pojednávanie dňa 11.9.2017 a poskytnúť lehotu na dôkazné návrhy, bol správny postup súdu prvej inštancie keď pojednávanie z uvedeného dôvodu neodročil a vo veci rozhodol. Tento postup bol plne v súlade s ust. § 153 ods. 1 a § 154 CSP. Na uvedenie rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov bol žalovaný zo strany súdu prvej inštancie vyzvaný už písomnou výzvou zo dňa 17.7.2017, doručenou 24.7.2017.

11. Vzhľadom na uvedené bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne, a to tak vo výroku o veci samej ako aj vo výroku o trovách konania zodpovedajúcom ust. § 255 ods. 2 CSP a rovnakej miere úspechu oboch strán v konaní.

12. Súčasťou tohto rozhodnutia je aj rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Odvolací súd priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania plne úspešnému žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1, 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).